MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
RAYMOND C. PACE

Seduta tas-16 ta' Marzu, 2005

Citazzjoni Numru. 1603/2000/1

A

vs

B

Il-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ic-citazzjoni attrici datata 31 ta' Lulju 2000 a fol. 1 tal-process fejn gie premess:-

Illi l-kontendenti zzewgu fil-25 ta' Lulju 1998 kif jindika c-certifikat taz-zwieg anness bhala Dok "A" u minn dan iz-zwieg ma kellhomx tfal;

Illi l-kunsens ta' l-attrici nkiseb b'qerq dwar kwalita' tal-konvenut li tista' mix-xorta taghha fixklet serjament il-hajja

mizzewga u dan *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (c) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta;**

Illi l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anomalija psikologika serja li ghamlitha mpossibbli ghall-konvenut li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg u dan *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta;**

Illi l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat minhabba l-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu u ta' wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga u tad-dritt ghall-att taz-zwieg u dan *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**;

Illi ghalhekk il-konvenut irrifjuta li jikkonsma l-istess zwieg u dan *ai termini* ta' l-**artikolu 19 A tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta;**

Illi minhabba r-ragunijiet premessi u minhabba ragunijiet ohra kontemplati fl-**Att XXXVII ta' l-1975 li Jirregola z-Zwigijiet,** iz-zwieg bejn il-kontendenti kien null u bla effett fil-ligi.

Illi ghalhekk l-istess attrici talbet lil din l-Qorti sabiex:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Lulju 1998 huwa null u bla effett fil-ligi *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (c), (d) (f) u 19A ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 tal-Ligijiet ta' Malta**;

2. Tordna li din in-nullita` tigi registrata fuq l-att taz-zwieg relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut li jibqa' ngunt minn issa ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni attrici a fol. 3 tal-process;

Rat il-lista ta' xhieda u d-dokumenti esebiti a fol. 4 tal-process;

Rat ir-rikors ta’ l-attrici datata l-31 ta’ Lulju 2000 fejn talbet li jigu appuntati kuraturi sabiex jirrapprezentaw lill-assenti B;

Rat l-atti kollha fejn gew nominati Dr Richard Sladden u l-PL Liliana Buhagiar bhala kuraturi;

Rat id-digriet fejn Dr. Richard Sladden gie sostitwit b’Dr Tonio Azzopardi (a fol. 18);

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta’ Frar 2001 fejn deher Dr. Richard Sladden li talab li jigi sostitwit u l-Qorti laqghet it-talba u ordnat li jigi sostitwit bil-kuratur li jmiss skond l-elenku;

Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati datata 6 ta’ April 2001 fejn gie eccepit:-

1. Illi l-eccipjenti m’humiex edotti mill-fatti tal-kawza u ghalhekk qeghdin jirrizervaw li jipprezentaw l-eccezzjonijiet taghhom fi stadju ulterjuri wara li jkunu kkonsultaw ruhhom ma’ l-assenti B. Ghalhekk l-attrici ghandha tigi ordnata tipprokura lill-kuratur Dr. Tonio Azzopardi l-indirizz ta’ zewgha barra minn Malta, jekk hija tafu.

Salv eccezzjonijiet ohra.

Rat id-dikjarazzjoni tal-kuraturi deputati (a fol. 23);

Rat il-verbali ta’ din il-Qorti diversament presjeduta mill-Onorevoli Imhallef Noel Arrigo tat-2 ta’ Mejju 2001 fejn giet nominata Dr. Veronica Galea Debono bhala Perit Legali u Dr. Sandra Sladden ghall-attrici, ddikjarat li l-klijenta taghha ma kellhiex indirizz tal-konvenut u ma kienitx taf fejn seta’ jinsab; u tat-13 ta’ Novembru 2000;

Rat l-avviz tal-21 ta’ Marzu 2002 fejn il-kawza giet differita quddiem din il-Qorti kif attwalment presjeduta;

Rat il-verbal ta’ din il-Qorti hekk kif attwalment presjeduta ta’ l-20 ta’ Gunju 2002 fejn inghata digriet ta’ l-affidavit tal-partijiet b’terminu ta’ erbghin jum (40) kull wiehed;

Rat in-nota ta’ l-attrici tat-30 ta’ Lulju 2002 fejn permezz taghha pprezentat l-affidavits ta’ Victor Sladden (a fol. 32) u taghha stess (a fol. 35);

Rat is-seduti mizmuma mill-Perit Legali;

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta’ Jannar 2003;
Rat ir-rikors tal-Perit Legali ta’ l-24 ta’ Jannar 2003 fejn talbet differiment;

Rat id-digriet tad-29 ta’ Jannar 2003 fejn il-Qorti laqghet it-talba;

Rat il-verbali tad-29 ta’ Jannar 2003; tat-12 ta’ Marzu 2003; ta’ l-14 ta’ Mejju 2003; tal-11 ta’ Gunju 2003; tat-18 ta’ Novembru 2003; ta’ l-4 ta’ Dicembru 2003; tal-11 ta’ Frar 2004; u tas-6 ta’ Mejju 2004;

Rat ir-rapport tal-Perit Legali datat 2 ta’ Dicembru 2003 u mahluf fis-6 ta’ Mejju 2004 minn fol. 61 sa fol. 82 tal-process;

Rat il-verbali tas-seduti ta’ l-14 ta’ Ottubru 2004 u tal-15 ta’ Frar 2005 fejn il-kawza giet differita ghas-sentenza;

Rat is-seduti mizmuma quddiem il-Perit Legali li kienu jikkonsistu biss fi tlett seduti dawk tat-13 ta’ Novembru 2002 fejn xehed Peter Borg, dik ta’ l-4 ta’ Dicembru 2002 fejn ma sar xejn; u dik ta’ l-10 ta’ Jannar 2003 fejn xehdet l-attrici in kontro-ezami u fejn Dr. Tonio Azzopardi ddikjara li *in vista* tax-xhieda moghtija mill-attrici fis-seduta ta’ llum huwa ma jhossx illi ghandu jipproduci aktar provi biex jikkontesta t-talbiet attrici, u l-partijiet awtorizzaw lill-perit legali sabiex jirrelata; rapport li gie prezentat biss fit-2 ta’ Dicembru 2002.

Rat il-provi kollha prodotti;

Rat id-dokumenti esebiti;

Rat l-atti kollha l-ohra tal-kawza.

II. KONSIDERAZZJONIJIET.

(i) PRINCIPJI LEGALI.

Illi l-attrici ppremettiet illi b'din ic-cerimonja effettivament ma nholoqx kuntratt validu ta' zwieg u dan peress li l-kunsens tal-konvenut ghall-istess kuntratt kien vizzjat ghal diversi ragunijiet previsti mill-**artikolu 19 (1) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**, u precizament ghal dak li hemm indikat **fis-subincizi (c), (d) u (f) ta' l-artikolu 19 (1) ta' l-istess Kap 255.**

Illi l-**artikolu 19 (1) (c), (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta** jinqraw hekk kif gej:-

Artikolu 19 (1*)* *"B'zieda mal-kazijiet fejn zwieg ikun null skond xi dispozizzjoni ohra ta' dan l-Att, iz-zwieg ikun null:-*

(c)*"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga";*

(d) *"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' gudizzju fuq il-hajja mizzewga, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali taghha, jew b'anolomija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg".*

(f) *"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb bl-eskluzjoni pozittiva taz-zwieg innifsu jew ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, jew tad-dritt ghall-att taz-zwieg".*

Illi l-Qorti sejra tghaddi biex tezamina n-nullita' taz-zwieg *o meno* taht dawn l-artikoli separatament, u fl-ewwel lok, taht l-**artikolu 19 (1) (c) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta**

li jghid illi z-zwieg ikun null jekk il-kunsens inkiseb bi vjolenza, sew fizika sew morali, jew biza'.

Illi l-**artikolu 19 (1) (c)** jghid li zwieg ikun null *"jekk il-kunsens ta' xi wahda mill-partijiet ikun inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-ohra li tista' mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga"*. Din id-dispozizzjoni hi kwazi identika fil-formulazzjoni taghha ghall-**Canone 1098 tal-Kodici ta' Dritt Kanoniku** vigenti u hu evidenti li d-dispozizzjoni fil-ligi taghna giet ispirata mill-istudji preparatorji u mill-abbozzi tal-Kodici Kanoniku gja' ezistenti fl-1981, cjoe' qabel ma l-imsemmi Kodici gie effettivament promulgat. Kif din il-Qorti kellha okkazjoni li tikkummenta fis-sentenza taghha ta' l-4 ta' Novembru 1994 fil-kawza fl-ismijiet **"Angela Spiteri xebba Selvaggi vs Joseph Spiteri"**, l-**artikolu 23 tal-Kap. 255** ma huwiex ta' ostakolu li ssir referenza ghad-dottrina u l-gurisprudenza kanonika bhala fonti ta', u ghajnuna ghall-interpretazzjoni tad-dispozizzjoni in ezami, u dan bhalma l-fatt li ligijiet ta' pajjizi ohra ma humiex parti mill-ligi ta' pajjizna ma hux ta' ostakolu li ssir referenza ghal dawk il-ligijiet u ghall-gurisprudenza ta' dawk il-pajjizi ghall-finijiet ta' nterpretazzjoni tal-ligi domestika.

Illi l-qerq ravvizat fid-dispozizzjoni ta' l-**artikolu 19 (1) (c) tal-Kap. 255** jincidi <u>direttament</u> fuq l-intellett ta' xi wahda mill-partijiet fiz-zwieg u <u>ndirettament</u> fuq il-volonta' tal-persuna ngannata. F'din id-dispozizzjoni, ghalhekk, dak li jintlaqat direttament mhux il-kunsens, izda l-intellett. Kif jispjega l-gurista ***Jose' Castano***:-

"Il dolo causa direttamente errore nell'intelletto del paziente, il quale <u>ex errore</u> consente. Con la particella ex vogliamo significare l'immediata causalita' dell' errore sul consenso. L'atto di consentire pero' e' atto entittivamente di volonta". ***(Il Sacremento del Matrimonio, Roma, 1992, p. 357)***. Dan il-qerq jista' jigi kemm minn wahda mill-partijiet fiz-zwieg kif ukoll minn terza persuna. *"In definittiva, quello che conta e che <u>il dolus abbia influsso nel consenso</u>, cioe' che il consenso matrimoniale provenga dall' errore doloso, senza il quale il consenso non sarebbe mai stato espresso"* (<u>op</u>. <u>cit</u>. P. 358).

Illi biex tissussisti s-sitwazzjoni ravvizata fil-paragrafu in dizamina jridu jikkonkorru erba’ affarijiet:-

i) il-qerq perpetrat bil-hsieb li wiehed jikseb il-kunsens tal-parti;

ii) li l-qerq ikun incida fuq il-kunsens tal-parti;

iii) li l-qerq ikun jirrigwarda xi kwalita’ tal-parti l-ohra; u

iv) li din il-kwalita’ tkun tista’ mix-xorta taghha tfixkel serjament il-hajja mizzewga.

Illi l-attrici ssemmi wkoll l-**artikolu 19 (1) (d)** li jipprovdi li zwieg ikun null jekk *“vizzjat b’difett serju ta’ diskrezzjoni ta’ gudizzju fuq il-hajja mizzewga jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali taghha, jew b’anomalija psikologika serja li taghmilha mpossibbli ghal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-zwieg”*.

Illi b’difett serju ta’ diskrezzjoni, il-legislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta’ mmaturita’ li parti jew ohra fiz-zwieg tista’ tkun fiha fil-mument li jinghata l-kunsens reciproku. Li kieku l-legislatur irrikjeda maturita’ shiha u perfetta, ftit jew addirittura ebda zwieg ma kien ikun validu. In-nuqqas ta’ *discretio judicii* hu kuncett guridiku ntrinsikament marbut mal-kapacita’ ta’ parti jew ohra fiz-zwieg li taghti l-kunsens liberu u xjenti taghha ghar-rabta taz-zwieg.
Illi kif jispjega ***Bersini***, id-diskrezzjoni ta’ gudizzju tikkonsisti f’zewg elementi distinti izda konkorrenti u interdipendenti:-

“la piena avvertenza e il deliberato consenso…. La piena avvertenza si riferisce alla sfera intellettiva, il deliberato consenso a quella volitiva. In altri termini, la discrezione di giudizio comprende la maturita’ di giudizio e la maturita’ affettiva…. La maturita’ di giudizio comporta una conoscenza critica proporzionata all’atto da compiere, agli oblighi essenziali da assumersi e ai doveri cognugali che ne derivano proiettati nel futuro. La maturita’ affettiva

comporta generalmente quella adequata evoluzione degli istinti, degli affetti, dei sentimenti, della emotivita' che se sono turbati o inadeguati intaccano direttamente la volonta' e possono privare della libera scelta interiore. Abbiamo cosi' una mancanza di consenso libero (immaturita' affettiva) e ponderato (immaturita' di giudizio)" ***(Bersini. F.,*** **Il Diritto Canonico Matrimoniale (Torino, 1994)**, p. 97.)

Illi l-istess awtur ikompli jispjega li *"e necessaria la discrezione non tanto per l'atto in se, al momento di emettere il consenso, quanto per gli impegni per il futuro. Ovviamente si richiede una ponderazzione degli impegni sostanziali del matrimonio e non di tutto il suo valore etico religioso, sociale, giuridico ed economico, altrimenti ben pochi sarebbero in grado di emettere un valido consenso. Ogni volta che i contraenti abbiano raggiunto l'eta prescritta dal legislatore per poter contrarre matrimonio, si presume che essi siano in possesso della debita discrezione di giudizio; tale presunzione, tuttavia, ammette prove in contrario. Pertanto, qualora si possa dimostrare, per qualsiasi motivo, la capacita' intellettiva e volitiva sopra descritta sia gravemente alterata o ad dirittura mancante, si dovra' ritenere che il vincolo matrimoniale sia nullo per difetto di discrezione di giudizio. "……..se il soggetto non e' in grado di superare (i) condizionamenti interiori, allora si dira' che la scelta di lui non e stata libera; In ogni caso, i nubenti debbono aver coscienza di assumere vere obbligazioni (e reciprocamente di concedere veri diritti) di creare cioe' col matrimonio un patto che vincola a un comportamento idoneo e adeguato alla specifica societa' coniugale, sia nei rigwardi dell' altra parte sia nei rigwardi della parole"* ***(Pompedda, MF.,*** **Incapacita' di Natura Psichica in Matrimonio Canonico: Fra Tradizione e Rinnovamento (Bologna, 1991)**, pp. 231, 233).

Illi l-awtur ***Viladrich*** *jispjega li:-*

"The discretion of judgment refers to that degree of maturity of comprehension and of will of the contracting parties which enables them to give and receive each

other, through a juridical bond, in a unique community of life and love. This community is indissolubly faithful, ordered to the good of the spouses as well as to the procreation and education of the offspring” **(*Viladrich, P.J.*, Matrimonial Consent in Code of Cannon Law Annotated (Montreal, 1993*)***, *p. 686).*
Illi rigward l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap. 255 tal-Ligijiet ta’ Malta** dan jikkunsidra kemm is-simulazzjoni totali (*colorem habens, substantiam vero nullam*) kif ukoll dak parzjali (*colorem habens, substantiam vero alteram*) tal-kunsens.

Illi kif gie spjegat minn din il-Qorti diversament presjeduta fil-kaz **“Alfred Tonna vs Maria Tonna”,** (P.A. 31 ta’ Jannar 1996), u fil-kaz **“Muscat vs Borg Grech”**, (P.A. 14 ta’ Awissu 1995, *“ikun hemm simulazzjoni meta, fil-mument tal-ghoti tal-kunsens matrimonjali parti jew ohra (jew it-tnejn) esternament turi li qed taghti l-kunsens matrimonjali izda nternament u b'att pozittiv tal-volonta' taghha tkun qed tichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg (simulazzjoni totali) jew, dejjem b'dak l-att pozittiv tal-volonta', tkun qed teskludi xi element jew proprjeta' essenzjali ghaz-zwieg (simulazzjoni parzjali)”.*

Illi kif gie nsenjat fid-decizjonijiet fl-ismijiet **“Francesco Teuma vs Luigi Camilleri et”**, (Qorti tal-Kummerc, - 1 ta' Ottubru 1884, Vol. X p. 912):-

“A poter dedursi la invalidita' dell'atto e' necessario che risulti chiaro, che cio' che si contrattava non era la verita', ma una simulazione, cioe' 'fictio seu ostensio falsi pro vero”.

Illi meta wiehed jitkellem dwar l-eskluzjoni taz-zwieg jew wiehed mill-elementi essenzjali tieghu, wiehed irid jifli jekk il-kontendenti jew wiehed minnhom, alavolja hu kapaci jaghti kunsens validu ghaz-zwieg, pero’ bl-atti tieghu qabel u fil-hajja mizzewga, jew bl-ommissjoni tieghu, eskluda *a priori* certu obbligi essenzjali tal-hajja mizzewga, cjoe’, issimula l-kunsens tieghu totalment fejn eskluda *a priori* z-zwieg, jew inkella fejn waqt il-kunsens hu jew hi eskludew xi wahda jew aktar mill-elementi

essenzjali tal-hajja mizzewga, u cjoe' saret simulazzjoni parzjali.

Illi taht l-**artikolu 19 (1) (f)** trid issir distinzjoni cara bejn zwieg li jfalli minhabba cirkostanzi li jirrizultaw waqt iz-zwieg, u zwieg li jfalli ghax xi wiehed mill-partijiet minn qabel ma ta l-kunsens tieghu, kien gja' mentalment dispost li ma jottemperax ruhu ma' xi wahda jew aktar mill-obbligi matrimonjali. Fl-ewwel ipotesi hemm ir-ragunijiet li jaghtu lok ghal separazzjoni u fit-tieni ipotesi hemm l-estremi ta' l-annullament.

Illi ghar-rigward tas-simulazzjoni totali, il-Qorti fil-kaz **"Bonnici vs Bonnici"** (P.A. 30 ta' Lulju, 1982) qalet illi biex ikun hemm simulazzjoni totali jrid jigi ppruvat li l-*finis operis* taz-zwieg gie effettivament eskluz mill-vera rieda ta' parti jew ohra, ghalkemm formalment tkun sehhet ic-celebrazzjoni taz-zwieg. Il-Qorti f'decizjoni ohra Taghha **"Cali vs Dr. Albert S. Grech"** (P.A. – 22 ta' Gunju, 1988) qalet illi jekk tmur ghac-cerimonja tat-tieg u nternament tissostitwixxi l-idejat tieghek fuq x'inhu zwieg jew inkella xort'ohra teskludi l-veru kuncett taz-zwieg, hi forma ta' simulazzjoni totali.

Illi mbaghad fil-kaz **"Galea vs Walsh"** (P.A. 30 ta' Marzu, 1995), il-Qorti spjegat is-simulazzjoni bhala *"meta l-atti, gesti jew kliem esterni ma jikkorrispondux ghall-kunsens intern li jkun inghata"*. Fil-kaz **"Muscat vs Borg Grech"** (P.A. – 14 ta' Awissu 995) il-Qorti spjegat is-simulazzjoni totali f'dawn il-kliem:-

"…… ghalhekk min esternament ikun wera li qed jaghti l-kunsens matrimonjali izda jkun internament u b'att pozittiv tal-volonta' tieghu qed jichad il-kunsens ghal dak iz-zwieg ikun qed jissimula l-kunsens tieghu".

Illi mill-banda l-ohra, meta nigu ghas-simulazzjoni parzjali, u cjoe' ghall-eskluzjoni pozittiva ta' xi wiehed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-hajja mizzewga, il-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-kaz **"Abdel Wahed vs Dr. Yana Micallef Stafrace et noe"** (P.A. 14 ta' Lulju, 1994) elenkat l-elementi essenzjali taz-zwieg bhala l-komunjoni tal-hajja

konjugali, l-indissolubbilta' tar-rabta taz-zwieg, id-dritt ghall-fedelta' u d-dritt ghall-prokrejazzjoni ta' l-ulied. L-istess elementi gew ikkonfermati wkoll fil-kawzi **"Grech vs Grech"** (P.A. – 9 ta' Ottubru 1990), u **"Aquilina vs Aquilina"** (P.A. 30 ta' Jannar 1991).

Illi dwar l-**artikolu 19 A (1) tal-Kap 255** dan jipprovdi li:-

"Iz-zwieg validu jista' jigi annullat fuq talba ta' parti mizzewga wkoll minhabba li l-parti l-ohra tkun irrifjutat tikkonsma l-istess zwieg".
Illi fl-ahharnett l-atttrici tibbazza l-azzjoni taghhha wkoll fuq l-**artikolu 19 A (1) tal-Kap 255** li jipprovdi li:-

"Iz-zwieg validu jista' jigi annullat fuq talba ta' parti mizzewga wkoll minhabba li l-parti l-ohra tkun irrifjutat tikkonsma l-istess zwieg".

<u>(ii) APPREZZAMENT TAL-PROVI PRODOTTI.</u>

Illi din il-Qorti rat r-rapport legali u rat ix-xhieda kollha prodotta u mill-istess jirrizulta li l-konvenut qarraq bl-attrici u dan peress li qabel ma zzewweg lilha qatt ma urieha li huwa fil-fatt kien ommosswali. Kien biss wara z-zwieg, li l-attrici saret taf b'dan u dan ghaliex flimkien ma' habib taghha, certu Victor Sladden, f'gurnata minnhom wara z-z-zwieg segwew lill-konvenut, wara lmenti mill-attrici li l-konvenut kien qed johrog spiss wahdu, u sabu u skoprew li l-konvenut kien qed jiffrekwenta post fejn fih jmorru diversi irgiel b'tendenzi omosesswali, u lill-konvenut sabuh mghannaq ma' ragel iehor ta' eta' ikbar.

Illi l-istess konvenut gie mistoqsi mix-xhud indikat ghaliex kien qed jaghmel dan u l-konvenut ammetta ma' l-attrici u ma' l-istess Victor Sladden li huwa kien omosesswali u kellu wkoll relazzjoni ma' ragel iehor, relazzjoni li kienet ilha sejra ghal diversi snin. Ammetta wkoll ma' l-attrici li huwa kien izzewweg lill-attrici sabiex jkun jista' joqghod hawn Malta, huwa li kien ta' nazzjonalita' Ngliza, u ghalhekk jidher li l-konkluzjonijiet tal-Perit Legali fir-rapport taghha huma korretti fis-sens li dan iz-zwieg ghandu jigi ddikjarat null u bla effett ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi,

pero' din il-Qorti ma thossx li legalment l-**artikolu 19 (1) (d)** ghandu japplika ghall-kaz in ezami (hawn il-Qorti ovvjament ma taqbilx mal-konkluzjoni ta' l-istess perit legali fejn jirreferi ghal dan is-subartikolu partikolari tal-ligi).

Illi fil-fatt a bazi tal-principji fuq esposti jidher car li l-kunsens tal-konvenut kien simulat u dan ghaliex huwa qatt ma kellu intenzjoni sabiex jiehu lill-attrici b'martu u jkun fidil lejha u ghalhekk il-kunsens tieghu kien simulat a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (f) tal-Kap 255** u dan peress li dan ghalih kien zwieg ta' konvenjenza. Apparti dan u bil-mod kif mexa' l-konvenut ma' l-attrici, ma hemm l-ebda dubju li ingannaha, *stante* li qatt ma qalilha li huwa kellu tendenzi omosesswali, fattur certament li kien rilevanti li l-attrici tkun tafu qabel ma taghmel pass serju bhal dak taz-zwieg. Ghalhekk l-kunsens ta' l-attrici kien vizzjat a bazi ta' l-**artikolu 19 (1) (c)** minhabba dan l-ingann tal-konvenut li z-zamm it-tendenzi omosesswali tieghu mohbija mill-attrici.

Illi dan iz-zwieg huwa wkoll annullabbli peress li ghar-ragunijiet fuq indikati l-istess zwieg qatt ma gie ikkonsmat, u allura tali zwieg huwa null a bazi ta' l-**artikolu 19 A tal-Kap 255.**

Illi kuntrarjament ghal dak li kkonkudiet il-perit legali din il-Qorti ma thossx li a bazi tal-fatti hawn esposti l-**artikolu 19 (1) (d) tal-Kap 255** huwa relevanti ghall-kaz odjern.

III. KONKLUZJONI.

Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, **taqta' u tiddeciedi,** billi filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati, in kwantu l-istess huma b'xi mod inkompatibbli ma' dak hawn premess, **tilqa' t-talbiet attrici biss fis-sens hawn deciz,** b'dan illi:-

1. Tiddikjara u tiddeciedi illi z-zwieg kontrattat bejn il-partijiet fil-25 ta' Lulju 1998 huwa null u bla effett fil-ligi *ai termini* ta' l-**artikolu 19 (1) (c) u (f) tal-Kap 255 tal-Ligijiet ta' Malta u wkoll a bazi ta' l-artikolu 19A ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 tal-Ligijiet ta' Malta**.

2. Tordna li din in-nullita` tigi registrata fuq l-att taz-zwieg relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut assenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------